

Z přátelských kruhů.

HANASTOWN, Pa. — Čtená redakce! Posílám Vám předplatné na milý mně tento časopis. Mám jej ráda, neboť je v něm moc pěkné četění. Váš list četla jsem i ve staré vlasti a vždy jsem naň nedočkavě čekala. Nyní jsem opět v té krásné Americe, kde opět s radostí každý týden jej čekat budu. S úctou

Zofie Lacina.

GLENVILLE, Minn. — Čtená redakce! Žádám vás o uveřejnění těchto několika řádků a doufám, že bude mně vyhověno. Nejprve musím se zmínit o počasí. Jaro bylo mokré a zimavé, takže ani obilí růsti nemohlo a korný velkou úrodou neslibovaly. Především přibíhala se veliká bouře a při této rádivě i kroupy. Tyto události dělaly mnoho škody, spustily mnoho stávek a též misty i úrodu docela zničily. Léto jest dosti obzvláště, takže úroda, která misty ještě zůstala, dobře se uklidití mohl. Celé září měli jsme tu pěkně a teplo, což dopomohlo dozrátí kukuřiči, která přinesla dosti dobrú úrodu. Z jara ovšem velkou úrodu neslibovaly. Dne 18. října odhýval zde spolek Jan Amos Komenský, č. 6 ČSDPJ, pěknou zábavu a sice po dva dny podle českého zvyku, jakž děje se každým rokem. Zábava tato ve dne byla devíti členy zmíněného spolku a ti opět rozdělili byli na tříčlenné výbory a dobře vše provedli. Zábava byla velice četná krajany z blízka i z daleka navštívěna a podobně i jinorodové. Bylo velmi pěkné poznání a to ku pěkné návštěvě značné napomáhalo. Dne 28. října na cestě do Hopkins, Minn., zastavil jsem se v Minneapolis a St. Paul, bych si toto města aspoň z větší části prohlédl. Musím doznati, že jsou to města velice krásná, hloučná a velkoměstským ruchem. Po pěkných ulicích jezdí elektrické vozy sem a tam, takže je možno se dostat od jednoho konce na druhý v dosti krátké chvíli. V St. Paul navštívil jsem při této příležitosti p. Václava Pěchu, který vlastní tam pěkné zařízení hostince. Zastávka u něho je velmi příjemná, neboť se tam obyčejně člověk pěkně pobaví. Se srdečným pozdravem Václav Hrabák.

FRIEND, NEB. — Čt. redakce! Už jsem chtěl dávno poslat výsledek své cesty do Alberta, Canada, ale odkládám to s tím trochu dlouho, měl jsem zarezovatělé pero a též po té jízdě po ledové vodě jsem se cítil trochu kyselé a někdy mám zas přilíš těžkou ruku na písaře a pak ještě to nejhlavnější mi schází, — kolečko pro sloh. Avšak vzdor tomu snad je přece lépe napsat to pozdě, nežli nikdy. — Vyhlášení pana Ptáka jsem uspořádal v úterý dne 1. srpna jsme vyjeli spolu s Friend do Omahy a odtud dále do Minneapolis, odtamtud pak severozápadně přes Minnesota a Severní Dakotu. Když jsme se blížili ku kanadským hranicím, pozemky stávají se chudšími, méně osazené a tím méně půdy vzdělané. Městečko Portal leží na hranicích, jsou tam dvě nádraží asi 150 kroků od sebe vzdálena a na každém je vztýčena vlajka první Spojených Států a druhá kanadská. Jak se vjede na půdu kanadskou, tak je to ještě horší, vrchní půdy jest jen na dva palce, trávička řídka a není dost velká ani k ukosnutí. Kousek pole není k uhlázení a to tam na několik mil od sebe a domky jsou jako v Čechách sušárna. Místy je dost kameň, někde též i tolik písku, rovina daleko široko velká, jen místy ví, ee méně prolomená, nějaký keř neb stromek, možná, pramen nebo slokonce nějaký potok není k spatření, Costa ubývá dosti rychle, vlak usídí, málo kde se stává, nemá ani kde a zastávky jsou hlavně k vůli zásobě vody neb uhlí. — Stanice jsou as 25 mil od sebe vzdálené a to jsou pouze nádraží. 3 nebo 4 chaty, někde také storek a dobytí ohrada. Pořádnejší městečko není k uvidění na míle. — Costa ubíhá dosti rychle, ale ten čas je tak dlouhý až běda, neboť jest cestovatel hledět stále na tu jednotvárnou chudou a vysehlou pouť. Trvala nám více jak den a noc. Byl jsem už netrpělivý a rozmrzelý je jsem jel, ale dosud jsem se zdržoval a nic jsem neříkal. — Přiel jsem na myšlenku, že je to snad dobře uvidět věci mnohem

darebnější svých. Když o tom uvažuju, pak se nám v záři světa ukáže, čeho máme si více vážit; rovněž je prospěšné seznat věci mnohem lepší, čímž se zdokonalujeme a poučujeme. — Dále se pak krajina zase zlepšila a bylo vidět houfy dobytka a jinde zase stáda koní tu a tam křoviny, možná, potok i také jezírko. Čím dál jsme jeli, tím více se krajina lepšila, kamení už tolik nebylo, za to ale více farem bylo vidět, zoraná pole připravená pro ozimku, někde již pšenice sekali, jinde byla už v kupkách a dost jí bylo ještě při síle, jakož i oves. Obilí bylo čím dál pořádnější, též i traviny i dobytek. Městečka a města většinou, v každém 2 až 3 obrovské elevatory. Takto v pátek odpoledne, 21. srpna, ve veselém už dojmu jsme se dostali na místo do Panoka, kde jsme našli Geo. Albrechta. Ten nás odvezl se sebou do bytu. Vedle města parní pilou řezali stavební dříví, kterého bylo několik tisíc klád připraveno po řece. Též nás dovezl na místo, kde právě byli vykopány grunty pro základ státního blázince, na kteroužto stavbu povoleno jest \$70,000. Ještě téhož večera jsme se seznámili s Bureš Bratři, s p. Kovandou a s p. Ant. Bittnerem, který nás druhý den dovezl 6 mil západně na farmu p. Jakuba Sisa, který právě kupoval pšenici. Každý jsme několik snopů postavil, aby jsme pěknou ozimku aspoň obtěžkali. Věřme tomu, že 50 hašů z akru vysype; oves má pěknější než pšenici, 4 st. a více vysoký. Pan Sisel tvrdil, že mu dá 80 hašů po akru a ječmen má také pěkný. Nechtěl jsem ani sobě věřit, že by mohl takové obilí vzešat a měl jsem za to, že jsem známý z těch přejetých suchých pustin, jsem také z těch nevěřících Tomášů, ti slyší, nevěří až to uvidí. Abych se přesvědčil, že je skutečně tak pěkné, přivezl jsem s sebou z Alberta, Kanady, 5 druhů pšenice, 2 druhy luu, oves, ječmen, seno, dva zdravé ještě tvrdé loňské brambory, nějaké kytky, kousek uhlí, které se tam nedaleko dohývá. To se prodává na místě za \$2 tuna. V tom obilí je astakový rozdíl, když ho přirovnám ke k sobě, jako je pěkný a špatný kus letošní kukuřice. Po obědě nás pan Sisel provedl po jeho velmi pěkné farmě. Stavby všechny má nové, velké a pěkné obarvené. Celou farmu má oplocenou, po východní straně řeka mu dělá hranice a při té v jižním rohu má kousek lesa; až radost je z toho se jen podívat, jak jsou ty jehličnaté stromy rovné a hladké. Stromy jsou až 12 palců v průměru, 70 až 80 stop vysoké a jen asi 5—7 stop vršek. A což ten meš v tom lese, žádná poduška nemůže býti lepší; na něm by se hovělo; škoda jen, že jest to při vodě, ty komáři by přece jen zlobili. Pan Sisel má dva syny a ti mají každý po 160 akrech; oba mají postavené nové obydelní stavení. Pan Sisel za těch 6 roků pobytu spíše omládl, nežli aby byl na jeho stáří si připíslil. Na večer jsme se vrátili a přes neděli nás hostila rodina p. Bittnerova. Díky paní Bittnerové za její přívětivost, snahu a pohostění! Napelka a navařila toho, až vše chývalo. Postarala se o nás jak náleží vším i rozličnými zavařeninami, by nás přesvědčila, že nepostrádají žádnou lahůdku, třeba že ještě dosud nejsou tam žádné zahrady. Pan Bittner vlastní parní mlátičku na parní pluh. S tím pracuje nepřetržitě celý rok, od jara až do žní, orá i prolamuje drn, celý podzim mláti a v zimě zase řezá dříví. — V pondělí jsme jeli po dráze na východ do Stättler. To jest městečko dosti pokročilé na 4 roky stáří. Jest též velmi obchodní a do jeho okolí se prodalo letos 86 Massa Harris, 83 McCormick a 41 Diring samovazaců. V okolí tom je usazeno 9 českých rodin. Mili a půl od městečka vlastní farmy tři Češi a sice: pan Hakl, p. M. Kus a p. Jos. Zajíc. Tam jsem došel, právě sekali oves. Co jsem též první viděl, bylo sekat s rohatými koňmi a šlo jim to dosti obstojně. Oves byl pěkný a vydal as 70 hašů po akru. U p. Zajíce jsem zůstal do rána. Pan Zajíc chtěl přispět dopisem před půl rokem do Hospodáře pro dobro tmy, kteří hledají si pomoci ku svému domovu s malým začátkem. Ale dopis byl asi hozen do koše. Ti tři se tam přáčekovali s Chicago. Ze Stättler jsme jeli a po-

tahem do Red Willow. To jest malé město a má dva obchody; jeden z nich vlastní pan Hilbera a druhý pan Pruden. Také má poštu. Tam jest známý pan Pták, kterého znám z dřívějších let, neb měl před lety malý obchod v Beaver Crossing, Neb. Následující den jsme vyjeli všichni čtyři jako pro zábavu na hon kaechen. 25. srpna je první den, kdy je dovoleno kaechy střítet. Dříve nežli jsme dojeli k těm loužím a jezírům, zastavili jsme na velké farmě třech bratrů Barrett, dosud ještě svobodných. Nejstarší vede domácnost, ostatní čas dělá v zahrádce. Bylo před polednem, zůstal jsem na oběd, který byl brzo hotov. Chutnalo nám více, nežli jsme na náš hlad odhadovali. Ti mají všechny stavby stěnové, ale důkladné a vzhlednější jiných. Po obědě jsme se podívali po jejích farmě. Celkem mají 800 akřů. Úrodu mají velmi pěknou. Mají postaveno 8 spýcharů na rozličných místech. Ony dny právě sekali ozimku (Turkey red); pro její velikost a těžkost klasu byla poněkud přehnutá, jině se nedala sekat jen po jedné straně. Oves mají že už ani lepší býti nemůže. Jarky jsou bez rozdílu stejné s ozimkou. Oves a jaroky mají 120 akřů, ozimky pak 45 akřů. Tito bratři s celou oddaností správně a praktičtěji farmarují; všecko toto obilí jen se čtyřmi koňmi zadělali. Mají tu výhodu, že jednou zorají nebo zbrejkou, zavlačí neb zdlouhají a obilí do toho zadryluje; druhým rokem pak neorají, jednou neb dvakrát zdyckou a dy, skovím drylem zasejou; rokem třetím udělají tož, až po zínch pak orají nebo až z jara v roce čtvrtém. Když takovouto obraz jsem před sebou viděl, byl jsem jako ve snu a co je sen, pro nás když se probudíme? Co je nám platno pouze na eiz se dívat, když sami nevládneme kousek půdy tak bohaté a úrodné a která se tak skvěle odměňuje. Dobyčka je tam dost a dost; po prázni chodí kam se mu libí, což je pro něj veliká výhoda a pro majitele také. Prasat je tam pomalu, jako bylo začáteční léta všude jinde. Pan Sisel má větší houf, kolem 60 a též i bratři Barrett, kteří jsou tam již 6 roků. Přijeli tam z teplého a úrodného státu Oklahoma. Loňského roku se dostavil dřívě mrazík, nežli obyčejně a tím se stalo, že oves trochu přimrzl. Přece však ho sekali a mlátili a "testovali" od 27 do 32 liber a vydal od 25 do 40 hašů po akru. Jaké ovsy vyrostly nám v loni a letos, ty přece se nemohou postavit na roven po oba dva roky ani tomu zmrzlému kanadskému! — Na ty kaechy jsme se nedostali až po třetí hodině. Bylo až ku podivu, co jich tam bylo. Na každém tom jezere i louži bylo jich na tuť a to mladých, které dosud nemají litat. Rozestoupil jsem se poněkud dál od sebe, jeden jsme je vyplasil, ony letěly přes připravené již střeše na protější jezírko, avšak o tom neměly ani tušení, co je čeká. Za malou chvíli měli jsme jich 15 a jeli jsme s nimi zpět k p. Hilberimu, kde pak jsme si pochutnávali z našeho lovu při snídání přísti ráno. Pak jsem si s pomocí pana Ptáka připravoval raneček z toho obilí, které jsem chtěl se sebou vzít domů. Ubíram se zpáteční cestou k domovu, ale můj společník mě doprovodil do Stättler, kdež pak zůstal ještě 4 dny návštěvou u svých známých. Nezapomínám jsem si nic předem sebov. Vlak nepřetržitě ujížděl přes ty suché roviny, jen málo kde se zastavil a to ještě vždy na pár minut. Někde nebylo ani kam jíti, jinde bylo zase příliš daleko zákusek si zapoplatit a tudíž jsem pořádně vyhláověl, nežli jsem se dostal zpět do Minneapolis, Minn. V pondělí v poledne vlak vyjel ze St. Paul, Minn., a co mně bylo nejdůležitější, že nebylo k spatření vůbec žádného pšenice, ba ani ne pšenice strniští, jen velké lány ovesa, který se tam dobře daří a zase oves. Též kousky koren, která ale v těch místech nemůže dozrát, pak kousky jetele a kde je jaký mošál neb nízina, tam dělají seno a pěstují dobytek. Kornu ukazovala na pěknou úrodu. Farmáři, jak vše nasvědčuje, musí tráti peníze, dobře jsou si postaveni a těch stávek, co každý má a vše v nejlepší pořádku držen. Nepamätuji se, že bych byl viděl nějakou starou, sešlou a zanedbanou far-

mu. A tak jest pořád až k Mason City, Ia., jen s tím rozdílem, že čím blíže Mason City, tím jsou větší pole korny a méně ovesa. A hned v prvních letech jako by sobě farmáři byli řekli, že vysázejí v jednom roce kolem svých dvorů a obydli lesiky, kteréž jsou nyní dosti velké. Kdo si pomůže k takovému domovu, má k němu touhu a úctu a pak na stará kolena si může spokojeně oddechnout. Předpokládám, že kde roste tak pěkně obilí, jako v Kanadě, kdo jen trochu je pamětliv, že si může v Kanadě pomoci jen s malým začátkem ku svému domovu. Lidé se tam hruze z všech středních a západních států a jest jich též mnoho, kteří nezaberou ani nekoupí, avšak to též má různé příčiny. Mnoho lidí se jede pouze podívat, jak to tam asi vypadá, jiný zase řekne, já ty trampoty zákopřika nepotřebuju zakoušet, třetí zase, ať mi to křoví vzele na záda než bych se s ním kopal a p. Některý zase hledá homestead na blízkou místa a ten se už prodává od \$10 do \$20 za akř, 40 neb 60 mil dále se mu nezdá jít, kde by si mohl dosud homestead vybrat. Jiný třeba praví, a do toho nie není, když tam ani korna neroste, ten zase si představuje ty zimy jako moře dlouhé, že se raději všecka parna bude trpět, než ty dlouhé zimy. Některý, že raději ještě počká 2 neb 3 roky, až jak se tam budou jimi lidé usazovat a pokračovat. Pak mnoho je též takových, kteří často chtějí se scházet k radovánkám, věsti společenských život v kroužku přátelském a to že tam po několik roků bude scházet. Také jsou lidé, že se spolehnají, že se tam přistěhují, že kaechy se tam líhnou již pečené; bez práce se neví ani koláče a takovým se nelíbí nikde, třeba v Egyptě to bylo. Rozumí se samo sebou, že není nic tak úplného, aby vytvořilo všem požadavkům, aniž že jedna věc by se líbila lidem všem. Nejsem žádným agentem, abych snad věci a krajinu přechvaloval a chtěl s tím vyzískat, spíše si představuji opak toho. Váš

Joseph Vaněk.

ZAJÍMAVOSTI.

— V Japonsku téměř každé město má svoji trolleyovou pouliční dráhu.

— Velbloud může nésti břemeno, rovnající se třem koňským silám.

— Ažkoliv průmysl v Indii jest dosud v plenkách, praeuje tam v dolech 152,000 osob.

— Divoká jedva, bylina, rostoucí v republice Paraguay v Jižní Americe, jest mnohem sladší nežli cukr, a jest také domorodci k tému účelu používána.

— Největší podmořská loď lody, kolí stavěná jest ona republika francouzská; loď ta bude spuštěna v Cherbourgu v nejbližší budoucnosti; má délky 288 stop a 625 tun snosnosti.

— Výzkumná výprava americká, vyslaná v národního přírodovědeckého ústavu ve Washingtonu, soudí, že původní bydlíště slona je poušť Fayrum v severním Egyptě, a sice v době třetihorní.

Jméno na krabičce.

Jméno "Severa" na krabičce jest záručním, že Severovy Pilulky pro játra jsou tím nejlepší prostředkem proti zácpě, stvrdnutí jater a jiným jaterním poruchám. Cena 25 centů. Ve všech lékárnách. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa.

Odporučení.

Odporučujeme tímto co nejvíceji do pozornosti našich krajanů chvalně známého českého pohrobáka

FRANKA JANDU,

č. 1235 již. 13. ul., Omaha, Neb., který ve veškerých náležitostech, do oboru jeho specializací, ochotně posluhuje. Jest licencovaným balancovatelem. Obstará Vám dovoz mrtvých tel Vaších miláček a přátel z Omahy až do Vašeho místa. Neochybná důvera, jež je mu se všech stran projevovala, svědčí o jeho zručnosti. Obratře se na něho v případě potřeby a největší důvěrou a my radíme Vám, že budete dokonale uspokojeni. Telefon 2994. 231f

RICHARD BURNELL

sedlák a Femená

1210 So. 13. a Pierce St., Omaha.

Má na skladě všecko drážku potřebné polní strojiny. Je odborným prokávěním známých a dobrých vozů po \$5.00. Všechny úpravu strojů za 50c. Všechny práce, za práci se platí, 231f

HOMESTEAD.

Domácí plán k získání domova. POUZE 50c TÝDNĚ!

Prodej lotů započne ve čtvrtek, dne 14. října 1908. Loty nalezají se v přidavku, čelícím na 33., 35. a 36. ul. od Jefferson k Harrison ul.

Nechte se uříti tuto vhodnou příležitostí, nejlepší, jaká kdy nabídnuta byla lidu omažákmu a so-omažákmu k započetí si vlastního domova blize pouliční dráhy a blízko míst, kde pracujete. Závávek jest \$1.00 a další poplatek je 50c týdně bez úroků, bez daní a bez všelikých extra. Takto prodáno bylo sedmi přidavků, čili 3000 lotů v sev. Omaze. Některí kupte na svých koupích vydělali přes \$200. Dosud však ani jediný přidávek nebyl tak blízko Omahy, u South Omahy, takže dělnictvo má velmi blízko do práce.

LOTY JSOU OD \$100 DO \$300.

Pouze jen několik lotů má větší cenu. Jeden dolar vkladné a 50 centů týdně až do úplného zaplacení. ŽÁDNÝ ÚROK! ŽÁDNÉ DANĚ PO 3 ROKY. ŽÁDNÉ SPLÁTKY NEJSOU POŽADOVÁNY V NEMOCI.

ČISTÝ TITUL PRÁVA, ZARUČENÝ ZÁPIS, ABSTKT BEZ PLATU

Jak se dostanete k tomuto "domácímu plánu"?

Vezměte So-omažákmu Q pouliční káru, transfer na 27. a Q, poněvadž viadukt se právě spravuje. Slezte na 30. ul. a jděte pak po dlážděné ulici k našemu velkému nápisu. Nemůžete to minouti.

N. P. DODGE & COMPANY,

1714 FARNAM ULICE, OMAHA, NEB. 111f

McCague Investment Company, McCAGUE BUILDING.

Uložte své peníze v nové krajině.

Uložte své peníze do farem a pozemků — do pozemků, jejich cena vstoupne. Miliony akřů vztéčných pozemků za nízké ceny a na mřné podmínky v Dakotách, Montaně, Idahu a Washingtoně podél rozšíření Pacifického pobřeží na

CHICAGO MILWAUKEE & ST. PAUL DRÁZE.

Nová města podél této linie vzrůstají velmi rychle a posílají vyjměčně dobrou příležitost pro dělníky, obchodníky a kapitalisty. Lemon, Hettinger a Bowman, nová města v Dakotách, založená teprve před šesti měsíci, mají nyní asi 500 obyvatel. Píšte nám ještě dnes o brožury — zdarma na požádání — pojednávající o výtečné této příležitosti podél nové linie. Výpravy hledatelů domovin na všechna města na této linii první a třetí úterý každého měsíce. 451f

F. A. NASH, generální západní jednatel, 1524 Farnam St., Omaha, Neb.

ZDARMA!



Posleme na žádost stručný a věrný popis rolnických pozemků v okolí Philips v okresu Price, Taylor a Ashland v severní části státu Wisconsin. Vazujte se, krajané, nevědomitých pozemkových výdělkářů, kteří pod falešnými záručkami do svých sítí Vás vláknati chtějí. Pište si nejprve naší informační knížku o nízkých cenách a mírných splátkách na pozemky naše, dříve než pustíte se do zkoumání krajiny. Člen našim jest osaditi tuto bohatou krajinu opravdovými osadníky a ne pozemkovými výdělkáři. Levná výzkumná cesta domovníků je u naší dráze. Adresujte na osvědčeného zástupce pozemkového odboru Železniční společnosti Wisconsin Central Railway.

F. A. ČMEJLA, Agent Wisconsin Central Railway Lands, 572 Blue Island Avenue, Dept. D, CHICAGO, ILLINOIS 11f

Obydlí 2709 So. 19th St. Telefon Douglas 7541.

Pisárna 217 So. 14th St. Telefon Douglas 114.

JOSEF KAVAN,

pojišťující jednatel,

v nejlepších a nejspolehlivějších společnostech, jež zastupuje hlavně jednatel Ed. Howell.

Jednatel pozemkový,

pro loty a domy v Omaze a South Omaze a farmy v okolí.

Každý bude poctivě a svědomitě obslužen 101f

E. FRANTA,

spolehlivý stavitel a kontraktor,

Krajané, kteří hodlají postavit si buď novou moderní obchodní budovu aneb úhledně obydlené stavení, neví v každém případě dobře, když s důvěrou obrátí se na českého odborníka stavitele. Ušetří nejen mnohý dolar, ale i s prací budek nanejvýše spokojeni. Má to nejlepší odporučení a co hlavně, za náležitě dohověvené stavby dá Vám záruku. Blíží podnikateli sděluje Vám 452f

E. FRANTA, 3101 W Street, South Omaha, Neb.

Telefon South 2123